

Sprawozdanie Przedstawicieli Polski z udziału w

22 Sesji Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Zasad Ogólnych
(11 – 15 kwietnia 2005 r., Paryż, Francja)

Informacje na temat Przedstawicieli Polski na Sesję:

Imię i nazwisko /stanowisko: Magdalena Żelazna
Główny Specjalista
Wydział Współpracy Międzynarodowej
Punkt Kontaktowy KKŻ FAO/WHO

Instytucja /komórka organizacyjna: Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Numer telefonu: 22 623 29 04 **Numer faksu:** 22 623 29 97

Adres poczty elektronicznej: integracja@ijhar-s.gov.pl, kodeks@ijhar-s.gov.pl

Imię i nazwisko /stanowisko: Marta Sobieraj
Specjalista
Wydział Współpracy Międzynarodowej
Punkt Kontaktowy KKŻ FAO/WHO

Instytucja /komórka organizacyjna: Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Numer telefonu: 22 623 29 03 **Numer faksu:** 22 623 29 97

Adres poczty elektronicznej: kodeks@ijhar-s.gov.pl

22 Sesji Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Zasad Ogólnych przewodniczył prof. Michael Thibier – Dyrektor Generalny ds. Edukacji i Badań w Ministerstwie Rolnictwa, Żywności, Rybołówstwa i Wsi.

W sesji udział wzięło 215 delegatów z 72 krajów członkowskich, jedna organizacja członkowska (Wspólnota Europejska), jeden kraj w roli obserwatora (wyspy Sao Tome et Principe) i 26 organizacji międzynarodowych.

Większość stanowisk Wspólnoty Europejskiej została uzgodniona na posiedzeniach Grupy Roboczej Rady UE ds. Codex Alimentarius w dniach 31 stycznia oraz 31 marca br. w Brukseli. Dodatkowo Przedstawiciele Polski wzięli udział w zorganizowanych na miejscu przez delegację Holandii trzech spotkaniach koordynacyjnych państw UE.

1. Przyjęcie agendy

Dokument rozpatrywany: CX/GP 05/22/1

Kompetencje Państw Członkowskich.
Państwa Członkowskie głosują.

Delegacja Indii poruszyła kwestię niedostępności dokumentów: CX/GP 05/22/8, CX/GP 05/22/9 i CX/GP 05/22/2-Add.1 (dotyczący Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Higieny Żywności) w terminie pozwalającym na ich dokładne przestudiowanie i zaproponowała wykreślenie tych punktów z tegorocznego porządku obrad i rozważenie ich na kolejnej sesji Komitetu.

Kilka delegacji zgłosiło również uwagę o zbyt późnym otrzymaniu dokumentu CX/GP 05/22/2-Add.1 uniemożliwiającym jego przedyskutowanie na szczelbu krajowym. W świetle harmonogramu Sesji Komitetów KKŻ na rok 2006 (sesja Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Zasad Ogólnych – kwiecień 2006 r., sesja Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Higieny Żywności – listopad 2006 r.) Komitet zdecydował, iż można przełożyć omawianie ww. dokumentu na kolejną sesję.

Ustalono także, że omawianie dokumentów CX/GP 05/22/8 i CX/GP05/22/9 odbędzie się zgodnie z zaplanowaną agendą, jednakże na obecnej sesji Komitetu nie zostaną podjęte żadne decyzje dotyczące zagadnień poruszanych w ww. dokumentach.

2. Sprawy skierowane przez Komisję Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO i inne Komitety KKŻ FAO/WHO

Dokument rozpatrywany: CX/GP 05/22/2

Kompetencje mieszane.
Państwa Członkowskie głosują.

Uzupełnienia do procedury opracowania norm i tekstów kodeksowych

Komitet przedyskutował propozycję delegacji Indii dotyczącą włączenia kilkunastu uzupełnień do *Ujednoliconej procedury wypracowywania norm kodeksowych i tekstów związanych* odnoszących się do następujących kwestii: decyzji podejmowanych w drodze *consensusu*, definicji tego terminu, oceny sytuacji krajów rozwijających się, roli Komitetu Wykonawczego w procesie przeglądu.

Część delegacji poparła konkluzję podjętą na 21 Sesji Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Zasad Ogólnych odnośnie niepodejmowania nowych prac dotyczących definicji "*consensus*", co jest zgodne ze stanowiskiem Wspólnoty Europejskiej. Inne państwa były natomiast zdania, iż pojęcie *consensusu* ma zasadnicze znaczenie dla prac Kodeksu, termin ten powinien zostać zdefiniowany lub alternatywnie proces decyzyjny powinien być dostatecznie wyjaśniony w celu zapewnienia przejrzystości i jednolitości prac w Kodeksie.

Ponadto duża część delegatów podjęła kwestię dokumentów konferencyjnych (CRD), a w szczególności:

- problem dostępności tych dokumentów przed sesją, co uniemożliwia ich przedyskutowanie na szczelbu krajowym;
- status dokumentów CRD;
- potrzebę udostępnienia CRD również delegatom nieobecnym na danej sesji, na przykład ich dystrybucję poprzez pocztę elektroniczną lub umieszczanie na stronie internetowej Kodeksu.

Po szerokiej dyskusji Komitet zgodził się, aby delegacja Indii przygotowała na kolejną sesję dokument dyskusyjny dotyczący zmian w procedurze.

Rozważania nt. definicji terminu „interim”

Po krótkiej wymianie poglądów Komitet ustalił, iż Sekretariat KKŻ przygotowuje do rozważenia na kolejnej sesji dokument dyskusyjny omawiający przypadek, w którym Komisja Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO przyjęła normy i teksty związane na tymczasowej podstawie oraz zawierający propozycje wyjaśnienia pojęcia „interim” i warunki, pod którymi Komisja może przyjąć normy i teksty związane na tymczasowej podstawie.

Komitet KKŻ FAO/WHO ds. Higieny Mięsa

Delegacja Nowej Zelandii zaproponowała rozważenie rozbudowania definicji „*risk-based*” i „*science based*” jako często używanych w pracach Kodeksu. W wyniku dyskusji Komitet uznał za przedwczesne podejmowanie na obecnej sesji decyzji o przyszłych pracach nt. powyższych definicji i przyjął propozycję Nowej Zelandii odnośnie przygotowania na kolejną sesję dokumentu dyskusyjnego zawierającego założenia dla definicji uwzględniające zalecenia z ostatniej sesji Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Higieny Mięsa.

Zarządzanie pracą Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Higieny Żywności

Przewodniczący Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Higieny Żywności przedstawił delegatom dokument CX/GP 05/22/2-Add.1 oraz wyjaśnił plany prac Komitetu. Ze względu na bardzo późne udostępnienie ww. dokumentu, zostały wymienione tylko wstępne uwagi, szczegółowe rozważania będą miały miejsce na kolejnej sesji.

3. Projekt zasad roboczych dotyczących analizy ryzyka w zakresie bezpieczeństwa żywności

Rozpatrywane dokumenty:

CL 2004/34-GP - projekt zasad dotyczących analizy ryzyka w zakresie bezpieczeństwa żywności,

CX/05/22/3 – komentarze państw w 3 stopniu procedury,

CX/GP 05/22/4 – wnioski kodeksowej Grupy Roboczej ds. projektu zasad roboczych dotyczących analizy ryzyka w bezpieczeństwie żywności,

CX/GP 05/22/4- Add.1 – dodatkowe komentarze państw w 3 stopniu procedury

[Kompetencje mieszane.](#)

[Wspólnota Europejska głośuje.](#)

Komitet przypomniał, że na ostatniej sesji została podjęta decyzja o powołaniu grupy roboczej pod przewodnictwem Argentyny i Kanady. Przewodnicząca grupy (Pani dr Anna McKenzie) zaprezentowała raport z prac podkreślając jednocześnie istnienie bardzo rozbieżnych poglądów w tej kwestii i stwierdzając, iż najważniejszym problemem do rozważenia przez Komitet jest podjęcie decyzji o dalszym prowadzeniu lub zaprzestaniu prac nad projektem zasad.

Podczas dyskusji Wspólnota Europejska, poparta przez wiele delegacji i kilku obserwatorów, wyraziła swój pogląd, że Komitet powinien przystąpić do realizacji rozwoju zasad analizy ryzyka przeznaczonych dla rządów z uwagi na konieczność powstania tego typu wskazówek na poziomie międzynarodowym w świetle artykułu 5.1 Porozumienia SPS podpisanego w ramach WTO.

Nowa Zelandia, popierając kontynuację prac w zakresie stworzenia przewodnika dla rządów, wezwała jednocześnie do fundamentalnej restrukturyzacji propozycji projektu w celu dostarczenia praktycznych wskazówek dla rządów nt analizy ryzyka.

Po długiej dyskusji Komitet uznał, że *consensus* nie został osiągnięty. Jednakże, został osiągnięty pewien poziom zgodności z propozycją Nowej Zelandii i dlatego Komitet wystosuje list okólny do państw członkowskich i obserwatorów z prośbą o wskazanie elementów, które powinny być zawarte w dokumencie. Komentarze otrzymana do rozważenia elektroniczna Grupa Robocza, której przewodniczyć będą Stany Zjednoczone wspierane przez Malezję i Maroko.

Na podstawie otrzymanych propozycji i komentarzy elektroniczna Grupa Robocza stworzy dokument, który następnie zostanie przesłany do zaopiniowania.

Projekt Zasad roboczych został cofnięty do 2 stopnia procedury w celu przeredagowania przez Grupę Roboczą.

4. Projekt przeglądu Kodeksu Etyki dla międzynarodowego handlu żywnością

Dokumenty rozpatrywane:

CL 2004/57-GP – list okólny dotyczący zakresu Kodeksu Etyki i potrzeby jego przeglądu,

CX/GP 05/22/5 – komentarze państw,

CX/GP 05/22/5 – Add.1 – komentarze Regionalnych Komitetów Koordynacyjnych,

CX/GP 05/22/5 – Ad. 2 – dodatkowe komentarze (Nigeria, ISO).

[Kompetencje mieszane.](#)

[Wspólnota Europejska głośuje.](#)

Sekretariat przypomniał, że Komisja Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO skierowała do Komitetu sześć pytań w celu wyjaśnienia kwestii Kodeksu Etyki, które zostały zawarte w liście okólnym CL 2004/57-GP. Komitet przedyskutował pierwsze z pytań dotyczące potrzeby istnienia Kodeksu Etyki, jednakże z uwagi na zbliżoną tematykę pozostałych pytań, podczas dyskusji rozważano także inne aspekty.

Kilka delegacji (głównie kraje rozwijające się) zwróciły uwagę, że nie został osiągnięty *consensus*, pomimo tego, iż sprawa ta była rozpatrywana przez kilka sesji i wyraziły opinię, że przystąpienie do kontynuacji prac jest bezzasadne.

Kilka innych delegacji (w tym Wspólnota Europejska, Kanada i Nowa Zelandia) poparło przysze prace dotyczące przeglądu kodeksu etyki, zwłaszcza biorąc pod uwagę problemy z eksportem żywności niskiej jakości i mając na względzie etyczne zasady i zalecenia, które dostarczyłyby wskazówek krajom rozwijającym się. Delegacje te stwierdziły, że porozumienie WTO miało na celu zlikwidowanie niepotrzebnych barier w handlu. Z tego względu wystąpiła konieczność zrewidowania Kodeksu Etyki.

Ostatecznie *consensus* nie został osiągnięty.

Komitet zwrócił się do Komitetu KKŻ FAO/WHO ds. Kontroli Żywności w Importie i Eksporcie oraz Systemów Certyfikacji (CCFICS) z prośbą o przekazanie zaleceń dotyczących możliwości dalszego eksportu zaimportowanej lub wyprodukowanej w kraju żywności, która jest niezgodna lub nie spełnia oczekiwań związanych z jej bezpieczeństwem, a także o przegląd komentarzy zamieszczonych w dokumentach roboczych rozważanych na obecnej sesji.

Komitet zdecydował o wstrzymaniu rozważań nad projektem zasad Kodeksu Etyki, obecnie w 3/4 stopniach procedury, do czasu kolejnej sesji Komitetu po otrzymaniu odpowiedzi od Komitetu CCFICS.

5. Propozycja zmian do Podręcznika Procedur Kodeksowych *Procedural Manual*: Akceptacja norm kodeksowych

Dokument rozpatrywany: CX/GP 05/22/6

Kompetencje mieszane.

Wspólnota Europejska głosuje.

Wiele delegacji (w tym Wspólnota Europejska) opowiedziało się za usunięciem procedury akceptacji z uwagi na niewykorzystywanie jej w praktyce przez bardzo długi czas przez państwa członkowskie, a także brak odniesienia do zakresu Porozumień WTO SPS i TBT.

Podczas dyskusji pojawiły się jednak propozycje pozostawienia procedury i modyfikacji lub uproszczenia jej zapisów tak, aby dostarczała przydatnych informacji w zakresie wykorzystywania norm kodeksowych. Przytoczony został tu także argument, że nie wszystkie państwa członkowskie *Codex Alimentarius* należą jednocześnie do WTO.

Biorąc pod uwagę powyższe opinie uzgodniono, iż Sekretariat powinien zainicjować nieformalne konsultacje z Sekretariatem WTO na temat poprawy przejrzystości stosowania norm kodeksowych na poziomie krajowym.

Ostatecznie Komitet zdecydował o usunięciu procedury akceptacji z *Procedural Manual* i wniesieniu nieznacznych uzupełnień do rozpatrywanego dokumentu (zgodnie ze stanowiskiem Wspólnotowym).

Propozycja zostanie przedłożona do akceptacji na 28 Sesji Komisji Kodeksu Żywnościowego z zaleceniem, aby Komisja przedłożyła zaproponowane uzupełnienia organom zarządzającym FAO i WHO oraz przyjęła wszystkie uzupełnienia.

6. Przegląd definicji żywności

Dokumenty rozpatrywane:

CL 2004/58-GP – przegląd definicji żywności,

CX/GP 05/22/7 – komentarze państw

Kompetencje Wspólnoty Europejskiej.

Wspólnota Europejska głosuje.

Po krótkiej dyskusji, w której większość delegatów (w tym Wspólnota Europejska) poparła zachowanie istniejącej definicji żywności, Komitet uznał, że zaproponowane zapisy wskazują na powszechne zrozumienie terminu „żywność” i są przydatne z pragmatycznego punktu widzenia.

Problematyczna okazała się natomiast kwestia terminologii stosowanej w różnych językach. Na wniosek delegacji Chin Komitet rozważał zamianę terminu „*drugs*” na „*medicines*” w angielskiej wersji językowej definicji. Uznano, że termin „*drugs*” ma znacznie szersze znaczenie, co mogłoby sugerować rozumienie pod tym pojęciem również substancji innych niż używane w celach medycznych bądź terapeutycznych. W wyniku dyskusji oraz wyjaśnień przedstawiciela WHO o zamienności stosowania obydwu pojęć w terminologii WHO, Komitet uznał, że nie ma nagłej potrzeby zmiany definicji w angielskiej wersji językowej – termin „*drug*” może być stosowany do czasu odbycia konsultacji przedstawicieli Komisji Kodeksu Żywnościowego i WHO w celu dostosowania terminologii kodeksowej do stosowanej przez WHO.

Komitet zdecydował o pozostawieniu bez zmian definicji żywności we wszystkich językach w *Procedural Manual* i zakończeniu prac nad jej przeglądem.

7. Rozważania nt. struktury i prezentacji Podręcznika Procedur Kodeksowych *Procedural Manual*

Dokument rozpatrywany: CX/GP 05/22/8

[Kompetencje Państw Członkowskich.](#)
[Państwa Członkowskie głosują.](#)

Z uwagi na niedostępność dokumentu przed Sesją, na prośbę Przewodniczącego Komitetu delegacje przedstawiły swoje wstępne komentarze dotyczące struktury i prezentacji Podręcznika Procedur Kodeksowych. Znalazły się wśród nich m.in. następujące propozycje:

- publikacja materiałów związanych dotyczących prac poszczególnych ciał pomocniczych, a w szczególności tych, które nie zostały opublikowane ani w *Procedural Manual* ani w ramach Codex Alimentarius;
- usunięcie listy Punktów Kontaktowych z *Procedural Manual* z uwagi na częste przypadki jej dezaktualizacji w momencie publikacji, podczas gdy lista dostępna w Internecie może być stale aktualizowana.

Wymieniono również wstępne poglądy dotyczące wyglądu i formatu *Procedural Manual*.

W świetle przedstawionych uwag i propozycji Komitet zgodził się zwrócić do Sekretariatu o przygotowanie na następną sesję Komitetu dokumentu dyskusyjnego mającego na celu ulepszenie struktury, zawartości oraz prezentacji *Procedural Manual*.

8. Wyjaśnienia dot. okresu członkostwa w Komitecie Wykonawczym FAO/WHO

Dokument rozpatrywany: CX/GP 05/22/9

[Kompetencje Państw Członkowskich.](#)
[Państwa Członkowskie głosują.](#)

Ten punkt agendy stanowi kontynuację rozważań prowadzonych podczas 21 Nadzwyczajnej Sesji Komitetu. Na podstawie dyskusji prowadzonych na pow. Sesji Rada Prawna WHO przygotowała i przedstawiła delegatom dokument prezentujący różne opcje możliwie największej harmonizacji okresu członkostwa wszystkich członków Komitetu Wykonawczego. Dokument koncentruje się na okresie członkostwa Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących z jednej strony oraz członków wybranych na podstawie kryterium geograficznego z drugiej strony przy założeniu, że okres członkostwa Koordynatorów może być dostosowany do opcji wybranej przez Komitet. Zaproponowane zostały 4 możliwe scenariusze działania:

- 1) długość kadencji zostanie określona wyłącznie na podstawie rozkładu zwyczajnych sesji Komisji;
- 2) długość kadencji zostanie określona przez Komisję na każdej sesji;
- 3) okres członkostwa zostanie ustalony w odniesieniu do zwyczajnych sesji, biorąc pod uwagę, że nie może on przekroczyć danej ilości lat;
- 4) okres członkostwa zostanie określony w odniesieniu do danej liczby lat niezależnie od rozkładu sesji.

Podczas dyskusji większość delegacji opowiedziało się za opcją 3) jako najbardziej elastyczną, uwzględniającą rozkład sesji Komisji i charakteryzującą się uzasadnionym stopniem kontynuacji członkostwa w Komitecie Wykonawczym. Ponadto delegacje poparły propozycję ustalenia równej długości okresu członkostwa dla Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących oraz dla członków wybranych na bazie kryterium geograficznego, jak również możliwość ponownego wyboru na drugą kadencję.

Komitet zdecydował, że opcja 3) zostanie poddana szczegółowej analizie podczas kolejnej (23) Sesji Komitetu. Sekretariat natomiast został poproszony o przygotowanie dokumentu prezentującego możliwe modele implementacji takiego wariantu oraz uzupełnienia Zasad Proceduralnych. Modele działania powinny być oparte na okresie członkostwa równym dwóm zwyczajnym sesjom Komisji z możliwością reelekcji na drugą kadencję takiej samej długości, urzędowanie nie może trwać jednak dłużej niż 4 lata.

Komitet zwróci się do Komisji o zaakceptowanie jako nowe prace przeglądu Zasad Proceduralnych dotyczących okresu członkostwa urzędników Komisji KKŻ i innych członków Komitetu Wykonawczego.

9. Inne sprawy, przyszłe prace

Przedstawiciel WHO poinformował Komitet o istnieniu sieci informatycznej INFOSAN, w prace której zaangażowane jest obecnie 150 krajów. Sieć ta pozwala na wymianę pomiędzy urzędami ds. bezpieczeństwa żywności informacji z zakresu bezpieczeństwa oraz pojawiających się zagrożeń.

W wyniku dyskusji prowadzonych na sesji, agenda na kolejne spotkanie będzie zawierała następujące punkty:

- propozycje uzupełnień do Zasad proceduralnych: okres członkostwa członków Komitetu Wykonawczego (Rada Prawna FAO i WHO);
- projekt zasad roboczych dla analizy ryzyka na potrzeby bezpieczeństwa żywności (grupa robocza);
- projekt przeglądu kodeksu etyki dla międzynarodowego handlu żywnością (odpowiedź z CCFICS);
- definicja lub wyjaśnienie terminu „*interim*” na potrzeby przyjęcia na stopniu 8 procedury (Sekretariat);
- propozycje uzupełnienia Procedur opracowywania norm kodeksowych i tekstów związanych (India);
- propozycje nowych definicji terminów związanych z analizą ryzyka i bezpieczeństwem żywności (Nowa Zelandia);
- rozważanie dokumentu „Zarządzanie pracami Komitetu ds. Higieny Żywności” (dokument oryginalny z CCFH uzupełniony przez dokument z Sekretariatu);
- rozważania dot. struktury, zawartości i prezentacji *Procedural Manual* (Sekretariat).

10. Data i miejsce kolejnej sesji

[Kompetencje Państw Członkowskich.](#)
[Państwa Członkowskie głosują.](#)

Kolejna Sesja Komitetu została wstępnie zaplanowana w Paryżu w terminie 10 – 14 kwietnia 2006 r. Kilka delegacji zwróciło jednak uwagę na fakt, iż termin ten koliduje ze Świętami Wielkiej Nocy. Ostatecznie termin zostanie potwierdzony przez kraj goszczący i Sekretariat Kodeksu.

<p><u>Przygotowały:</u></p> <p>Magdalena Żelazna Główny Specjalista</p> <p>Marta Sobieraj Specjalista</p> <p>Wydział Współpracy Międzynarodowej Punkt Kontaktowy KKŻ FAO/WHO Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych</p>	<p><u>Zaakceptowała:</u></p> <p>Marzena Wódka Naczelnik Wydziału Współpracy Międzynarodowej Punkt Kontaktowy KKŻ FAO/WHO Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych</p>
---	--

Data: Warszawa, 7 czerwca 2005 r.

Zatwierdziła:

Justyna Wasilewko

Zastępca Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych